

KotoDia

Koulutus, ohjaus ja mentorointi
kotouttavan diakonian tueksi

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

SATAEDU

Perheiden yhdistäminen

Valmistautumisvaiheeseen mietittävää

*Hiljaa hyvä tulee, ajatellen aivan
kaunis*

Valmistaudu

- Opettele suomen kieltä
- Opettele arkeen ja asumiseen liittyvät asiat: jätteen lajittelu, veden säästäväinen käyttö, bussilinjat, ratikka, suomalainen työelämä ja verot, koulujärjestelmä jne.
- Tutustu suomalaisiin, hanki suomalaisia ystäviä jo etukäteen.
- Opettele kysymään viranomaisilta, älä luota huhuihin. Viranomaiset tietävät systeemin ja lait
- Tulossa oleva perheen yhdistyminen on iloinen asia. Se on kuitenkin iso muutos.
- Varaa aikaa puolisolle ja lapsille.

Uusi elämäntilanne molemmille, vanhaan ei voi palata

- Sinä olet muuttanut ja elämäsi on muuttunut
  - Mitkä asiat ovat muuttuneet elämässäsi?
  - Miten sinä olet muuttanut? Arvot? Arki? Mitä asioita olet oppinut Suomessa? Mitä kotimaan asioita on jäänyt pois?
- Puolisosi on muuttanut ja hänen elämänsä on muuttunut
  - Hän on tottunut päättämään arjen asiat itsenäisesti, pärjäämään yksin.
  - Hän on oppinut ehkä eri asioita kuin sinä, mutta oppinut kuitenkin.
- Lapset ovat kasvaneet.
- Vaimo ja lapset alkavat nyt saman muutosprosessin, minkä sinä olet käynyt läpi aikaisemmin, kuitenkin omalla tavallaan.
- Lapset ovat tottuneet elämään ilman isää jokapäiväisessä elämässään. Ole kärsivällinen, älä määräile.
- Arki muuttuu, päivärytmi muuttuu.

- Vaikka olette nyt yhdessä, te ette palaa samaan yhteiseen elämään, mikä teillä oli. Asuinympäristön lisäksi on tapahtunut paljon muutoksia. Alkaa uusi yhteinen elämä. Tästä on hyvä puhua puolison kanssa jo etukäteen.
- Sinulla on odotuksia, vaimolla on odotuksia. Oletteko keskustelleet niistä? Ovatko ne realistisia? Oletteko valmistautuneet uusiin asioihin?
- Molemmat ovat jaksaneet ja selvinneet voimiensa ääri rajoilla. Molemmat odottavat lepoa. Huolehtikaa, että kumpikaan ei uuvu.
  - Mies on hoitanut itse kodin ja ruoanlaiton ja odottaa vaimon nyt hoitavan sen. Vaimo on monta vuotta hoitanut kaiken tämän yksin ja odottaa nyt, että saa levätä, saa apua siihen.
- Vaimoa voi jännittää uudessa maassa, hän voi tukeutua kaikessa mieheen.
- Onko pitkä erossaoloaika vaikuttanut teihin? Onko asioita, jotka tulisi selvittää? Milloin on sen aika?
- Pikku hiljaa asiat järjestyvät.

Aikataulu muuttuu

- Et voi enää päättää yksin ajankäytöstäsi. Sinulle tulee uusia vastuita: kodinhoito lisääntyy, lasten vieminen päiväkotiin, hakeminen päiväkodista, yhteydenpito päiväkotiin, kouluun, lasten vieminen harrastuksiin ja monta muuta tehtävää.
- Jos olet tottunut käymään kuntosalilla monta kertaa viikossa ja viettämään aikaa kavereiden kanssa, onko se mahdollista perheentultua Suomeen? Onko puolisolasi yhtä paljon aikaa omille kavereille ja harrastuksille? Miten voit auttaa puolisoa löytämään harrastuksia ja ystäviksi toisia äitejä ja naisia?

Suomalainen yhteiskunta on ehkä erilainen

- Molemmat puoliset menevät kouluun ja töihin
  - Suomessa yleensä ei ole toinen puoliso kotona koko päivää ja eikä huolehdi kodista yksin. Koska molemmat ovat koulussa tai töissä koko päivän, myös kotityöt täytyy jakaa tasan.
- Aikuinen hoitaa asiansa pääsääntöisesti itsenäisesti, yksin.
  - Jos ei osaa mennä hammaslääkəriin, lääkeriin tms. yksin, apua voi pyytää sosiaalitoimelta. Yleensä puoliso ei voi olla pois koulusta tai töistä auttaakseen toista aikuista tavallisissa asioissa.
  - Näytä rauhallisesti, opeta perheellesi toimimaan Suomessa. Muista, montako vuotta sitä opettelit Suomessa toimimista. Opettele ensin itse hyvin.
- Suomessa avioliitossa olevilla on lain mukaan keskinäinen elatusvelvollisuus.
  - Heidän tulee osoittaa keskinäistä luottamusta ja toimia yhdessä perheen hyväksi, osallistua mahdollisuuksiensa mukaan perheen ja myös henkilökohtaisiin kuluihin.
  - Tämä ei aina tarkoita, että sama määrä euroja, vaan tilanteesta riippuen toinen voi maksaa enemmän laskuja.
  - Tarkoitus on, että molemmilla puolisoilla on samanlainen elintaso eli ei voi olla niin, että toisella on rahaa, jota voi käyttää, toisella ei yhtään.
  - Toinen ei voi kontrolloida kaikkea perheen rahaa.

- Ole rehellinen elämästäsi ja taloudellisesta tilanteestasi Suomessa. Varo luomasta epärealistisia odotuksia. Ette tule asumaan omakotitalossa ja todennäköisesti teillä ei ole autoa. Teillä ei ole varaa ostaa, mitä ikinä haluatte, vaan rahaa on vähän. (No ei juuri kukaan voi ostaa kaikkea, mitä haluaa ja mitä kauppoissa on.) Talous ei toimi samalla tavalla kuin kotimaassa. Suomessa ei voi käyttää rahaa, jota ei ole, ei voi elää velaksi, lainaamalla rahaa. On opittava säästämään.

- Naisen rooli ja asema on ehkä hyvin erilainen täällä kuin kotimaassasi. Vaimosi voi hakea omaa tietään oman kulttuurin ja Suomessa erilaisten vaihtoehtojen välillä. Vapaus voi huumata, hämmentää tai pelottaa.
  - Suomalaiset toiset naiset ja toiset maahanmuuttajat vertaistukena ovat tärkeitä tässä prosessissa.
- Pikku hiljaa asiat järjestyvät. Kaikki ei tule kerralla ja heti kuntoon, ei tarvitsekaan.

Ottakaa vastaan apua

- Kysy apua ja tukea. Puolisosi tarvitsee myös ystäviä Suomessa. Suomalaiset ystävät voivat myös tehdä yhdessä asioita hänen kanssaan ja auttaa oppimaan vaikka kaupassa käyntiä.
- Älkää jääkö yksin, älkää eristäytykö, kun tulee ongelmia.
- Se on normaalia, että niitä tulee. Pyydä apua, kerro.
  - Yhteiskunta ei automaattisesti auta, koska oletetaan, että täällä asunut puoliso osaa hoitaa asiat ja neuvoa.

- Viranomaisten lisäksi järjestöt ja seurakunnat ehkä voivat tarjota myös tukea:
  - tukihenkilöitä avuksi arkeen, käymään kaupassa yhdessä ym. arjen asioita,
  - apua suomen kielen oppimiseen,
  - rahankäyttökoulutusta
  - työnhakukoulutusta
  - ohjelmaa lapsille,
  - perhepiiri,
  - tukea aviopuolisoille.
  - Käytä apu hyväksesi jo etukäteen, ennen ongelmia ja nopeasti varsinkin, jos ongelmia tulee.

Lapset

- Lapset menevät päiväkotiin tai kouluun, jossa heille opetetaan suomen kieltä.
- Miten huolehditte oman äidinkielen ylläpitämisestä? Voitteko lukea kirjoja äidinkielellä lapsillenne? Miten he oppivat lukemaan ja kirjoittamaan äidinkielellään?
  - Ole kiinnostunut koulusta ja kavereista. Pyydä apua koulusta, jos tuntuu, että lapsesi ei pärjää. Lapsen pitäisi selvittää itse läksyistä, mutta aikuisen tehtävä on huolehtia, että niiden tekemiseen on aika ja paikka.
  - Kiusataanko lastasi tai kiusaako hän muita?
- Haluavatko lapset aloittaa jonkin harrastuksen? Oppia soittamaan jotain instrumenttia, taiteilla tai harrastaa liikuntaa. Suomalaisilla lapsilla on yleensä yksi tai useampi harrastus. Milloin on sopiva aika aloittaa jokin harrastus?

- Onko lapsellasi hyviä kavereita?
- Jos itse käyt seurakunnassa, voit tuoda lapsesikin sinne, jos se sopii perheellesi. Samoin kuin harrastuksissa, lapsien ystäväpiiri ja tukiverkosto laajenee. Kaveripiiri ja aikuiset ovat eri henkilöitä kuin koulussa olevat. Se tarjoaa mahdollisuuden lapsellesi näyttää eri puolen itsestään, osallistua tasaveroisesti.
- Suomessa kaverien vaikutus lapseen on voimakas. Kun lapsi on isompi, kaverien mielipide vaikuttaa yleensä enemmän kuin äidin ja isän mielipide. Opetta lapsesi tekemään hyviä valintoja.
- Käytännön asiat, kun perhe on tulossa: Onko lapsillasi talvivaatteet? Kuinka pitkiä lapsesi ovat? Mikä on seuraava kengän koko? Paljonko vaatteet maksavat? Oletko jo säästänyt rahaa? Voiko vaatteita saada jostain ilmaiseksi tai halvalla? Pikku hiljaa, askel kerrallaan asiat järjestyvät.

KotoDia

Koulutus, ohjaus ja mentorointi
kotouttavan diakonian tueksi

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

SATAEDU